

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 10.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 8.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 10.—; Na polugodište i na tri mjesec se strazmjerno. Pojedini brojevi stote 20 para, a zastareni para 30.

Pitajući za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanje za uvrstite, uz koja nema prilidne preplatne, bili će povraćeni. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćeno se pismo ne prima. — Pismo i novce treba šaljati Uredniku Objavitelja Dalmatinskog u Zadaru.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Naše napredovanje u Arbaniji.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 24. Službeno se javlja:

24. augusta 1918.

Talijansko bojište:

U noći između 22. i 23. augusta talijanski letnici napadoše Bozen i Gries. Neprijatelj bac preko 30 bomba, ubi nekoliko čeljadi i ošteti boli. Na fronti nije bilo ovečih bojeva.

Arbanija:

Bojne snage generalobersta Pflanzer-Baltina probiše, dana 22. augusta neprijateljske linije između Berata i Fieri, te dopriješe svojim napadom do visova južno od Kumani. U isto vrijeme provalismo sjeverozapadno od Berata u talijanske pozicije. Jučer proširimo naše uspjehe kod Berata i odbismo žestoke protunapade. Naše hrabre čete stekloše zemljisti i u planinskem kraju Silovese.

Naši letnici bombardovaše uspješno letjeličke naprave kod Valone.

BEČ, 25. Službeno se javlja:

25. augusta 1918.

Talijansko bojište:

Ništa novo.

Arbanija:

Naš napad napreduje s uspjehom. Jučer, nakon ljudi bojeva, padloši talijanski mostobrane pozicije sjeverno od Fieri. U potjeri za neprijateljem naše čete pregoše Semeni. Daljih uspjeha postigosmo kod Berata i u Silovskoj planini.

Daši letnici nastaviše svoje napade bombama na Valonu.

Naše čete opet zauzele Fieri i Berat.

BEČ, 26. Službeno se javlja:

26. augusta 1918.

Talijansko bojište:

U području Asolona uspješni okršaji na pretolju. U noći između 24. i 25. augusta naši letnici, u potjeri za neprijateljskom eskadrrom, napadoše letjeličke kod Padove, nanijeviši zlatne štete.

Arbanija:

Protufenziva generalobersta Pflanzer-Baltina doveđe jučer do zauzeća Fieri i Berata. Ovako padloši iznova u naše ruke mjesto, čije zapremanje pred šest nedjelja Talijanci smatraju kao znatan preokret u Jadranskom pitanju.

Fieri pade nakon krvavih bojeva po ulicama i kućama. Preduzesmo potjeru za neprijateljem koji uzmije. Naše hrabre čete, koje su dorasle svim mukama bojišta, prodriješe u Berat jučer u jutro zaobilaznim napredovanjem. Malo stade i neprijatelji bi bačen i sa glavnim visova Spiragi i Sinje. I na gornjem toku Devolja proširimo dalje naš uspjeh. Talijanci izgubiše jako velik broj boaca i ratnog alata.

Doglavica generalnog štaba:

DON MARKO VEŽIĆ, JADRTOVAC:

S kuka na kuk.

(Skice).

XXI. Neđača.

Ove godine Lucka Trivišina nije nasagjivala svojih kokošiju, ni „marčanica“, ni proljetaka, da ne će ni kasnih.

— Eto nijesam, oče! — nastavila se ona meni nabrati i razloge izvoditi, kad ono o jurjevoj bio do nju pošao, da im tor blagoslovim. Tu se namjerih u prvu Lucu, da se s jednom kokoši drpa. Taman je iz lokve pod kućom istegla, i sad je preko plota prebac. Da će je, smrši mi, voda „ravrišati“ i kvocanje joj pritrnuti. Kokoš sobom otrese, da sa perja vodu strese, nakostrušila se, glavom ponutila i iznovice silinice zajunila, da će u nuga vatrenci, da se gnijezda dočepa i na slami razgnježdi. Ogleđah se oko kuće, a to o sularu konopčiću i za nogu privezana još jedna, „crnka“, visi, i što sobom trzne i od zida vrci, time i zakvoca.

— Ma što je ovo, Luce bona? A si zar zazbilj odlučila ove se godine s ovim svijetom alatili i gore, kad Svetoga Blaža na ukopatu kokoši nasagjivati, kad ovo viđim, da gonaš kokoške i ne daš im na jaja? Time sebe „smanjakeš“, smičeš redavno pile za misniku, ljubav i podrje za graskoga prijatelja, a pogotovo za kućnoga namjerna gosta i prišlača ljustiku i gospodskiju sopru. Da tko će ti odbitati i usigurno kazivati, te gonefati duge noćne ure došaste zime, ako ne će kućni pijevci na koščeli ponad kućom? Evo viđim, da ti je ovaj „crljenko“

Veliki uspjesi austro-ugarske ofenzive u Arbaniji.

Daš vojni izveštaj javlja, da su čete generala pukovnika Pflanzer-Baltina u Arbaniji potisnule neprijatelja i zauzele Fieri i Berat. Naše čete, koje vojuju sred tegobnoga gorskoga kraja pod tropskom žegom sad spremaju, da končano pokose talijanske nade u osvojenje Albanije, koje se osnivaju na početnom uspjehu, što ga je neprijatelj u srpsku izvoštio. Nov je napad naš četa započeo jakim potuhatom između Fieri i Berata. U prostoru istočno i sjeverno od Fieri jurišem smo osvojili prve neprijateljeve položaje i zaposjeli visove, koji vladaju okolinom. Naše su čete i kod Berata osvojile nekoliko važnih uprista Talijana, pri čemu su im dospeli u ruke mnogobrojni zarobljenici i mnogo neprijateljskih topova. Navalna, koja je počela s tako lijevim uspjehom, opravdava nadu, u najbolje uspjehe, a to je zasluga sjajnih djela naših četa. Posljednja su dana donijele velikih uspjeha i našoj srčanoj zrakoplovnoj četi, koja odolijeva brojem nadmoćnom protivniku, prožeta nasrljivim duhom, koji nikad ne može klonuti.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 24. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 24. augusta 1918.

Zapadno bojište:

Englezi protegnuše svoje napade prema sjeveru do jugoistočno od Arrase, a jugozapadno dalje prema Somme do Chaulnesa. Bitka započela je u zoru sa vrlo jakim artilerijskim bojem od Arrase do Chaulnesa. S obe strane Begollesa naše se čete uklonile, po zapovijedi, na liniju Croisilles-Saint Léger. Sjeverozapadno od Bapaume skršili se neprijateljski napadi preduzeti izjutra. Juriš ponovljen po podne steće s početka zemljisti; neprijatelj, koji je tamo prodro, preko Morja, bje ipak potisnut natrag. Napadi u pravcu na Bapaume potisnute naše linije na Behagnies-Dys, gdje naše pričuve ustaviše neprijatelja i ubiše navečer više puta ponovljene jake napade. S obe strane Mirumonta razbijje se pred našim linijama četiri puta ponovljeni juriši.

Istočno od Hamela neprijatelj se učvrsti na istočnoj obali Ancre. Napadi iz Albertia skršili se na istočnoj obali. Naše napade na Cappy i Fontaine. S obe strane Rimske Ceste ubizbimo mu napade. Južno od Ailette pruske Garda napade neprijatelja zapadno od Crechy-au-Monta, dobre do visa jugo istočno od Pont St. Marda i odbije se njemačkim lovcima vrlo jake napade bijelih i crnih Francuza; ona iznije 400 zarobljenika. Sjeverno od Aisne skršili se navečer jaki neprijateljski napadi.

Saint-Léger, ukloniše se prema zapovijedi na hajne linije istočno od toga mesta. Jake neprijateljske snage jurišaše više puta na našu frontu, koja teče zapadno od Behagnies-Bapaume-Warlcourt. Napadi se razbijše. Neprijatelj je oštvo pritisikao naše linije, koje smo povukli sa Ancre. Popodne diže se da napane na Martinpuich i Bazentin, ali udarom u bok bje potisnut natrag preko Pozieres.

Od istočno od Alberta pa do Somme neprijatelj pokuša, sa nekoliko jakih napada da probije naše linije. Naše ga čete ubiše, zagovivši se za njim do Laboisca i preko ceste Albert-Bray i nanijeviši mu najtežih gubitaka. Povukosno natrag preko noć linije, koje su tamo daleko stršile iz ukupne fronte. Od Somme pa do Aise neznačna borbena djelatnost. Između Ailette i Aisne ubizbuni su sa najtežim gubicima po neprijatelja francuski napadi na Crechy-au-Mont i obe strane Chevignya.

BERLIN, 26. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 26. augusta 1918.

Zapadno bojište:

Skupina vojske nasljednika prijestola Rupprechta i generala Böhna:

Zapadno od Croisillesa neprijateljski napadi propadoše u našoj vatri. S obe strane Bapaume neprijatelj nastavlja svoje napade između St. Légera i Martinpuicha, da probije ovde našu frontu, ulazi u velikou pješadiju i oklopjena kola. Napadi mu uopće propadoše. Prema našim linijama Bazentin le Petit, Carnoy i Suzane, koje smo povukli sa Ancre, neprijatelj se primačem tokom popodneva. Ojaki napadi, preduzeti na večer između Carnoya i Somme odbijeni su.

Južno od Somme neprijatelj se učvrsti nakon više napada na Cappy i Fontaine. S obe strane Rimske Ceste ubizbimo mu napade. Južno od Ailette pruske Garda napade neprijatelja zapadno od Crechy-au-Monta, dobre do visa jugo istočno od Pont St. Marda i odbije se njemačkim lovcima vrlo jake napade bijelih i crnih Francuza; ona iznije 400 zarobljenika. Sjeverno od Aisne skršili se navečer jaki neprijateljski napadi.

Prvi general, kvartermajstor Ludendorff.

Večernji izveštaj njemačkog velikog glavnog stana.

glavni stan:

BERLIN, 26. navečer. Engleski napadi protežu se do sjeverno od Scarpe. S obe strane Bapaume i sjeverno od Somme biju se žestoki bojevi. Neprijateljski napadi u glavnome propadoše; djelomično protunapadi su u toku. Izgubisno pješadijanje Longeval i Montban, ali ih novano otresno. Između Somme i Oise, osim lokalnih bojeva navečer se pred našim linijama četiri puta ponovljeni juriši.

Prvi general, kvartermajstor Ludendorff.

Početno podmorničko ratovanje.

BERLIN, 24. Na istočnoj obali Engleske podmornice potopile svega 15.000 nečistih tona.

WASHINGTON, 25. (Reuter). Službeno. Njemačke podmornice potopile američke parobrode „Edeumat“, „Bridge“ i „Cubore“.

A ščega ti se lani umedalo, ne kaza ti meni, Luce?

— Dulje ja uza staricu popoštio. I onako su Trivišini zađeni torovi za blagoslov, a sunca je još za podlanicu nad Plišivicom, pa ču na zeman kući.

— A ščega, oče! Svetogući Bog zna sve, a ja evo ovo, da sam ih tri nasadila, sve tri „marčanice“ i na razmak osam dana jednu od druge.

Kad sam „šarku“ nasadila, kokoš zorna ko tučica, mogla sam pođa nju pomenuti četnaraest jaja. Tako je i bilo. Do trčni ču „prpa“. Nu ovjeg se uzem promišljati, da bi bilo naručnje — preko tugjega plota privrati, da jaja izmjennim i novi rod k starome suniju prijavit. „Prpa“ je, i k svaka „prpa“, golijšanja, a za zampanst se i raskvocala. Pobrojim osam jaja, u pregaču složim i vrcem ču k Jeli Brnjincu, da ih izmjenim. U nje je, još joj od pokojne svetke „prava raca“, a kraj onoliko pijevac i jaja će biti pivčevlja i za rasplođ zgodna. Ja njozi osam, a ona meni osam, i svim mi se živim na ovome svetu klela, da ču blagosloviti, uru i čas, kad sam ono knojiš pošla, jer da su i pivčevlja i od njezine „galine“, te najnačnije kokoši. Za „prigu“ će se ja s podpalje svojom bukovom glavurinom zametnuti, čak k Jaglićima, u prvoj do naše župe. Pročula se starica, ko sam i sama, Šimica, da su u nje kokoši „italijanke“, jaja, moj Bože, kolik gušča, a netom se pile izvali, za svu je, s malim polovicu one kukačice pod kupinom. Poštena Šimica pošteno me i isčekala, davanest jaja na davanest ih izbrojila i još dva za blagoslov, napredak i za prijateljstvo navrgla. Nasadila je i „prigu“, vodom blagoslovjenom poškrapila, a čut ćeće, moj Don Marko, kako očeta nju pođa nju podložiti osam glatkih valjutaka sa potokom... E, Jele, Jele, Jelu ti tvoju! Hoće li igda tebe soli ponesti, da ti oblo izustim: — Imam, a ne dam!

— Sa danom na dan, za čitavih ih dva deset

jedan, pomnji i vižli, kad će koja sa gniažđa skočiti,

da je gladnu isčeka njezina pura i što se još za prehranu namahne, te vode u rbinu. Ajde de

— „priga“ i „prpa“, niti se možeš na nje potužiti, ni k zanapasti ih slati; svako se dvačni napored diži,

ono pure pročvača, vodom se ispoje, mrvu pjeskom provala i proprija, i smještaće na logu.

Da tako hoće „šarga“, „pipitula“, joj otpala, u koju sam se najviše i pouzdavala, već po tri, četiri putu na dan iz gniažđa vrci, sumanuta se oborom uskače,

i nikako sama na jaja, dok je drčina u tijesnu ne sklope i uhvale, na gniažđu polože, da je najstrag moraš sitnicom poklanjati!

— Mitilo ih dva deseta dana, prvi za njima

sviće, a time je i „šarkin“ ređ, da se opošteli,

Piliči uzabili, pričeli lupinu ključati i svojim se

pivjom objavljivati, nu sve to sneregjeno i neređivo, dok ih se najstrag davanest ne izleže, a dva

ostala mučka. Udobrići i ovako, kad se ja ni vratim, nijesam nāđala. A i otkuda bi, kad, zbogu

njezina česta vrcanja, jaje se ohlađi i zmetak zakanis? — „Prpe“ sam se mogla načekati, kad i svoga pokojnoga druga Jakova, da će se vratiti sa ukopisa Svetoga Blaža!

— Za što, Luce? ja ču na izmjenu

Peruanci hoće da se zarate s Njemačkom.

LIMA, 25. (Reuter). Peruanska posada u Antacu pobunila se; ona traži da se namah na vijesti rat Njemačkoj, da se zatočene njemačke legije predaju Sjedinjenim Državama i da se peruvanske čete pošlu u Francusku.

Žestoki bojevi na zapadu.

BERLIN, 26. Wolfov uredjavlja: Nakon teških bitaka, koje su dne 24. o. m. svršile povoljno po nas, neprijatelj je sutradan južno od Arrase ponovo započeo velik napad protiv naših linija nečuvenim ulaganjem ljudi, vojnika i tankova. U savezu s ovom navalom započela je u isto doba teška bitka poslastom snagom i krajnom ogorčenju kod Alberti i s obiju strana rignske ceste južno od Somme. Cilj im je bio: ponovno prodiranje nakon jedinstvenog plana zamišljena u velikom stilu. U zoru bilo je težište bitaka u sjevernom dijelu prvobitnog navalnog prostora od Mogenenneville do Achiet-le-peitet.

Tekar oko podne započele su ujedno jake navale i južno od Achiet-le-grand, dok je pored živahne topničke djelatnosti ostalo mirno u bojnom odseku od Hamela do Alberta, očito radi zaprekā u dolini Ancre. Oko podne uspijelo je neprijatelju — uslijed navalna s tankovima, izvedenih izvanrednom žestinom, za kojima su stizale čile pješadijske pričuve, podijeljene u pet gustih redova — da probije preko željezničkog nasipa Mogenenneville Achiet-le-grand, da uznapreduje preko Gomécourt i prodre u Ervillers. Citav se je dan luto borilo oko pustih razvalina ovog mjesta, koje je bilo čas pod engleskom, čas pod njemačkom vatrom i preko koga se je izmijenjivo udarac s protuudarcem. Neprestano su njemačke čete prodirele, neumorno se boreći protiv nadmoći, te su potise više puta neprijatelju da istočne ivice sele, dok ugrožene srebrike od neprijatelja, nijesu, dobile zapovijed, da se polaganom povuku, boreći se korak po korak. Na toj su načini već bili čvrsto opkoljeni u Gomécourt dijelovi divizija, koje su sastojale od donjih Saksonaca i Vestfalaca. Ipak su se oni hrabro probili prama istoku i pri tome borili više od jednog tanka.

Slučaj je htio, da je ovo bila uprav ista pukovnija Hanoveraca, koji su prigodom ožujskog ofenzive jurišem osvojili Ervillers. Oni su se borili po drugi put na istom mjestu. Hrvati su se s Englezima i izveli su u društvo s drugim njemačkim plemenima čudesna hrabrosti. Casnik, koji je bio u službi kod posljednjeg topa poljske baterije njemu dodijeljene, branič je skupa s četiri vojnina do posljednjeg trenutka odvažnošću, koja prezire smrt, i to još dok su Englezi bili u neposrednoj blizini topa.

Tek pred večer ovog vrućeg dana pao je Ervillers u ruke protivnika. Naprotiv neprijateljski napadi, koji su se uvijek ponovo preduzimali bez obzira na gubitke, nijesu mogli da zadobiju zemljišta. Njegove su se navale skrijele pred Miramontom i Irlasom. Tamo su čete bile nazad povučene samo da se održi spoj na desnom krilu.

Veliki broj dovedenih zarobljenika označuje gubitke Engleza i Novozelandaca kao izvanredno visoke. Osobito su pretrpele veoma teške gubitke 63. i 21. engleska pješadijska pukovnija, kad su dan prije uzmicale preko Ancre. Dri tome je topničkim hincima uništen most na Ancri sagragjen u noći između 20. i 21. kolovoza.

Politika i rat.

Lord Robert Cecil i govor njemačkog kolonijalnog tajnika Sofla.

LONDON, 24. Lord Robert Cecil izjavio je za stupniku Reuterovog ureda o posljednjem govoru njemačkoga kolonijalnoga tajnika d. r. Sofla:

S jedne strane znači govor d. r. Sofla velik napredak, jer se razlikuje u tonu od svega, što je dosad došlo s njemačke strane. Sofl je dao čudnovatu izjavu, da Svenijenci nemaju uticaja na vladu i to odmah pošto je Kühlmann bio otpušten, jer se sukobio sa Svenijencima. Izjava o Belgiji, koju je dao Sofl, ide mnogo dalje, nego sve prijašnje izjave.

Izjave kolonijalnoga tajnika o brestovskom miru nesumnjivo su najoriginalniji dio njegova

večera sa nezasoljene ješ! Ajde de! i baka se prstom pomaca po suhoničavu i obilatičiju nosu sa Jelinom, reći bi, neljurstva, od ljutine pozeleni i nakašlja se staračkim slabušnim i gnjilim kašljem.

— Da šta bi od Šimičinih «talijanaka?» — brže bolje oblijem je Luckinu zelen, ne će li procijevati?

— Od poštenja poštenje, a od dvanaest Šimičinih jaja dvanaest pilica ko dvanaest grličica. Pravo, oče, reku, da kakav dub, onako i voće. Jaglića je dub, pa i danas, svegjer bio zdrav i siguran, a u Brnjim ne bih željela iglom plečatom barkati. Bišav je, pa bi biliš i crvotična na sve strane Šinula! — Sve je ovo Luka naumice po izbrojila, da barem u kojoj opravda sebe i «prpu», usput i Jaglićima pobegena, a bi i svojoj «pirgi», da je nijesu sa drugim krajeva obžallili.

— A opet, nestero moja, ruku na prsi i k jednoj duši, pa velju, nije baš tih golemih, da bi suzila ni u sutoru ni pred zorom, kad ih je dvadeset i četvero propijukalo! — ja ču se susprežuć na se, ogledati na Lucu, da se sā pō puta ne vrati, a ja ne saznam, sa koje ju pači.

— A što ćete vi, oče, na tu, kad vam vaša Luca i bez dozaka do kaže, da je jači Bog od Filipovića, a nededa u pilici i od Luce i o svih njezinim muka oko njih?... Žalosti moja, u što sam ono uložila svoje trude i arac, trzala se i rastezala, da ih odgojam, a sve me to najstrag obradova eno onom onjeg kukavicom, da je nigdje moje oči ne vide! — i razdražena se starica k zemlji prigne, omašnijeg se vavuljka maši i u lužinu omjeri, iz koje izleti jedini njezin odranak od svih triju lanskih kvočaka. — Aj nesrećo, s mojim očiju! Kad te ne viđam, ni srce me ne boli!

— Sve ti nekuđa, Luce, na vile, na kule, ko vrana na baležu, opet na onu svoju bajagi nesreću, a nigdje da sraćuša još onih dvadeset i troje, što ih «pirga» i «šarka» polegoše! Ta nije ni ono mačji kašlj, već opet s ovom ravnih dvadeset i četvero!

govora. On uistinu smatra brestovski mir privremenom mjerom, u svrhu da se osnuju neodvisne države na narodnosnoj osnovi. Zapravo međutim nema uzroka za ovu tvrdnju. Do prvi put čujemo, kako se govori o brestovskom miru kao o nečem privremenom, dok se on uvjek smatrao kao prvi plod ovoga rata! Nema nadalje uzroka, da se prikazuje kao dio njemačke politike osnivanje zaista neodvisnih država. Baš je obratno istina! Kad je izaslanstvo između Vladivostoka i Charbina, napredovanje prema zapadu time je otešano. Cesima je na Uralu, koji su se nadali oslobođenju iz istočne Sibiri, time još više uništena nada.

Politika Njemačke ne ide za tim da se ove države baš prisajedine, već Njemačka hoće, da ih potpuno skući pod svoju upravu i kontrolu. Ove su se države za to teritorijalno osnovale. Priznajem okretnost, s kojom je Sofl branio brestovski mir. Ali ako se ova izjava točno prouči, prikazuje nam se skroz neiskrenom.

Osvrnamo se sad na pitanje o kolonijama. Ne mogu pristati na Soflovo mišljenje, da je Njemačkoj na umu mirna afričanska država. Baš očito. Netečna je Soflova tvrdnja, da je Balfour ili koji drugi britski državnik predložio, da Velika Britanija konačno prisajedini njemačke kolonije u Africi. Engleski državnici nijesu nikad stavili takav prijedlog. Balfour i drugi su državnici rekli, da je nemoguće za Njemačku, da opte dobije nadzor nad svojim kolonijama. Više od toga nije rekao ni Balfour ni Lloyd George. Nadalje je rekao ministar predsjednik, da će se na mirovnoj konferenciji odlučiti o njemačkim kolonijama. Doista ne može riješiti ova zemlja sama velik svjetski problem, nego mora naći rješenje u zajednici s entitetom. Soflov govor sadržaje napomene o zdravom ljudskom razumu, o ratnim grozotama i t. d. To su prazne riječi, što su u ovom zemlji odavna poznate; o tom su svi uvjereni. Njihova se dokazna snaga međutim sasvim ukida činjenicom, da nikad nijesmo čuli takovih misli iz Njemačke, dok se nije bojna sreća okrenula. Ove nenadne miroljubive izjave pokazuju, ako su iskreno kazane, da se Sofl ili odjedanput obratio ili da je osamljen megiju svojim zemljacima. Ja sam strastven začetnik mira, ali sam duboko uvjeren, da se ovi mir ne može postići bez pobjede i dok Njemačka ne bude priznala svoj poraz.

Vojnički zapleti u Maloj Aziji.

Da očuvaju svoje interese, uvidjeli su naši otomanski saveznici, da oni moraju i pokraj brestovitog mira natrag dobiti otrgnuto područje u Armeniji, pošto revolucionarna vlast nema snage, da im to sama učini. Oni su se osjećali prisiljenim, da se bore protiv buntovnih masa i da zaspodjenu radi osiguranja i neke krajeve s onstranu rusko-kavkavske i zapadne perzijske granice. Pošto je četvorni savez priznao njihovo pravo, pružili su Nijemci svome savezniku i aktivnu pomoć. U sporazumu sa žiteljstvom Georgije pošle su tursko-njemačke čete na Batum, Kars i Ardahan i osvojile takojer na perzijskom tlu Urmiju. Sklopivši ugovor sa vladama Georgije i Aserbejdžana bilo je turskoj vojski omogućeno staviti ruku i na Baku, kojega su još u to vrijeme štitili češko-turski proturevolucionari. I sada je još u tijeku borba za Baku. Posada od 10.000 ljudi brani grad i Turcima nije još uspjelo da ga osvoje, jer nemaju potrebitog topništva. Davno prije nego je došlo do sadašnjega boja o Baku (što je posve interni slučaj između porte i nove kavkavske države) već je engleska pominjala na to, kako da ispruži i tamo svoje ruke. Dosploge je mjeseca iz Bagdada poslana jedna kolona preko Perzije na kaspisko more, koja je nedavno stigla u Baku, gdje se bori zajedno se usurpatorma grada. Tako ćemo vidimo, da su turske i engleske čete došle u sukob osim na Tigrisu i u maloj Aziji, konačno i području kaspiske obale.

Fronta na Tigrisu pomakla je jedno krilo daleko prema sjeveru u nutrinu Azije. Veoma je pustolovo bilo preduzeće, što ga je poduzela engleska kolona iz Mesopotamije. Oko 1200 km zračne linije do Bakuma. Potvrat je uspio, ali je dobiojen, da li će odmah za ovom kolonom slijediti i druge, i da li do tog vremena grad ne će pasti. Vjerljivo je, da ni onda Engleske neće popustiti, i da će se boriti protiv turske pozicije na kaspiskom moru. Tako će istočni Kavkaz postati mjesto ogorčenja i području kaspiske obale.

Fronta na Tigrisu pomakla je jedno krilo daleko prema sjeveru u nutrinu Azije. Veoma je pustolovo bilo preduzeće, što ga je poduzela engleska kolona iz Mesopotamije. Oko 1200 km zračne linije do Bakuma. Potvrat je uspio, ali je dobiojen, da li će odmah za ovom kolonom slijediti i druge, i da li do tog vremena grad ne će pasti. Vjerljivo je, da ni onda Engleske neće popustiti, i da će se boriti protiv turske pozicije na kaspiskom moru. Tako će istočni Kavkaz postati mjesto ogorčenja i području kaspiske obale.

— Dvadeset i četiri moje grđne rane — oduši starica iz svih naramica — i tamam ih moram pred vama iznjovice povrijegljivati! Kućanin ste vi, moj Don Marko, jer da niješ, ne biste imali, što imate; znate, što se u kući hoće, pa i za meterbjie, da pile odrhani. Obaruj isprvice i za neki zeman, te na sitno mrvi jaje, često poobučav, drugačije će ti ga s očiju nestati i poljokast će. Pile ko pile, a sitno i nejačno i pogotovo. Dvije kvočetine, a među ne uplejaj i treća, »prpa« neplodnica; onoliko pilica pomiješa se između onoliko matera; smeteni malši pijući i traže svoju rogjenu mater; kvočetina jedna na drugu nasrču, a na te će sve tri, nijesi li na pomnji, da ti zdrave oči povade i isključi. Sad to ti luči, rastavlja i k s vome priluči i to, tako će zнати, koliko puta preko dana. Svakoga im trena mrvu kruh i puru; prosa na ovim jačnim godinama smanjkuje, pojela i pomela gladičnja, i netom saznaš za nju, da ga je, čak i u devetome viljetu, šalji na ručno i iskusno čeljide; moli, kuni, plačaj, po što, po to, ko spicjaliju, a uzo to da nebesa zahvaljuju. Pred vratima ti je kućnički kamenička; i u nju ti je reda ovda onda zaviriti, imaju li vođe. Je li mačka, je li kućno pašće, sve će na nju, a pogotovo se namećala tuga i seljanska, i kuđa će, već na Trivšinu žedna kamenička. Oni loču, a ti svakoga trena za pilice nalijevat.

— A opet, nestero moja, ruku na prsi i k jednoj duši, pa velju, nije baš tih golemih, da bi suzila ni u sutoru ni pred zorom, kad ih je dvadeset i četvero propijukalo! — ja ču se susprežuć na se, ogledati na Lucu, da se sā pō puta ne vrati, a ja ne saznam, sa koje ju pači.

— A što ćete vi, oče, na tu, kad vam vaša Luca i bez dozaka do kaže, da je jači Bog od Filipovića, a nededa u pilici i od Luce i o svih njezinim muka oko njih?... Žalosti moja, u što sam ono uložila svoje trude i arac, trzala se i rastezala, da ih odgojam, a sve me to najstrag obradova eno onom onjeg kukavicom, da je nigdje moje oči ne vide! — i razdražena se starica k zemlji prigne, omašnijeg se vavuljka maši i u lužinu omjeri, iz koje izleti jedini njezin odranak od svih triju lanskih kvočaka. — Aj nesrećo, s mojim očiju! Kad te ne viđam, ni srce me ne boli!

— Sve ti nekuđa, Luce, na vile, na kule, ko vrana na baležu, opet na onu svoju bajagi nesreću, a nigdje da sraćuša još onih dvadeset i troje, što ih «pirga» i «šarka» polegoše! Ta nije ni ono mačji kašlj, već opet s ovom ravnih dvadeset i četvero!

hrvanja između entente i centralnih vlasti. Još je teže sa položajem Čeha i njihovih pristaša u beskrajnom području istočno od Urala. Taj je ogromni kompleks razdjeljen bajkalskim jezerom na 2 dijela. Zapadni, uzduž sibirске željeznicе do Irkutska zaposjednut je od crvenih gardista, koji su zatvorili bajkalski tunel i time prekinuli spoj sa prugom koja vodi preko Charbina. Cesima i Japancima, koji operiraju između Vladivostoka i Charbina, napredovanje prema zapadu time je otešano. Cesima je na Uralu, koji su se nadali oslobođenju iz istočne Sibiri, time još više uništena nada.

AUSTRO-UGARSKA.

Graf Burian kod Saskoga kralja.

DRESDEN, 27. Stigao je cesarski par u pratnji ministra spoljašnjih poslova Buriana i obične svite, da pohodi prvi put kralja saskoga; ovaj pohod bio je već lani zamišljen, ali je izostao radi izbjeganja kraljeva. Cesarski par zadržće se po svoj prilici jedan dan.

Cesar je pisao ručno pismo saskome kralju, koji ga, kao nov izraz vjernog u ratu pobratimstva, što veža austro-ugarske čete sa hrvatom saskom vojskom, imenuje pukovnikom vlasnikom pješačke pukovnije br. 107. To je jedna nova pukovnija, koju je sastavljaju Salzburgani i Koruščani i koja je u ljetosnjim bojevinama u Sedam Općina stekla neprolaznu slavu.

Gospodarski pregovori između Austrije-Ugarske i Njemačke.

BEC, 24. Skorij dana šira će komisija nastaviti gospodarske pregovore između Austrije-Ugarske i Njemačke, koji su međutim povoljno teklji. Dosad su se pretresla nečelna pitanja budućih odnosa te su se prikupila pod pojedine temeljne nazore, po tom će vlasta o njima odlučiti. Sada će se, u smislu ovih temeljnih nazora, pretresi pojedina pitanja, za koja su već gotove značne prethodne radnje naročito pitanje o carinskom cjeniku.

DALMATINSKE VIJESTI

Previšnja odlikovanja.

Njegovo se ces. i kralj. Apostolsko Veličanstvo premilostivo udosljilo, previšnjim rješenjem 16. avgusta o. g., podjeliti u službenom području 15 ministarstava za javne rade, i to u statusu državnih obitelji učilišta ratnih krsta za gradišnike zasluge drugog razreda upravitelju stručne škole inž. Humberto Miotti, kod stručne škole za obrnuće učilišta ratnih krsta za gradišnike zasluge trećeg razreda profesor Pavlu Baškoviću, kod građiteljsko-umjetničke zasadnike u Spletru; ratni krst za gradišnike zasluge četvrtog razreda kanceljicom pomoćnicama Mariju Bressan i Olgu Tudović, kod građiteljsko-umjetničke zasadnike u Spletru.

Vojna odlikovanja i imenovanja.

Njegovo se ces. i kralj. Apostolsko Veličanstvo premilostivo udostojilo:

- imenovati puč. ust. poručnikom zast. Rudolfa Riedlinga, od 23. puč. ust. kot. zapovj., a puč. ustašu Petra Jozevića, od 22. pješ. puk. puč. ust. poručnikom inžinjrom;
- narediti da se izrazi previšnje povoljno priznanje za izvrsno i potrošljivo služovanje u ratu puč. ust. nađilječ. D. Ru. Marku Buriću, od puč. ust. kot. zap. br. 37., kod jedne bolnice za malariju.

Lične vijesti.

Karla. Već ranim
a, škole i stanovi
na. U 10 sati misio
radnici u vremenu
U 10 s. sve su
misi u crkvi sv.
dovno svećenstvo,
gna, ovdje na do
dijelila na podne
bijednika.

posala izabran je posebni pođodbor. U Zagrebu bo
rave takogjer nekoji izaslanici Istre glede prehran
benih prilika njihove zemlje.»

Kako «Hrv. Lloyd» doznae, u pođodbor, koji
se u saopštenju spominje, izabrani su sa strane ba
novinskih Hrvata narodni zastupnici Miroslav grof
Kulmer, Cesar Akačić i Svetozar Pribičević, a sa
strane Dalmatinskih zastupnika dr. Milorad Medini
i dr. Josip Smočlaka. Nije prisustvovao sjednici dr.
Poljak ni narodni zastupnik dr. Josip Šilović.

Premještaj.

Namjesnik dalmatinski premjestio je državog
veterinara Adolfa Flaschnera iz Imotskoga u Met
ković.

U pastirske pohode.

Presvij. i prep. dubrovački biskup dr. Marcelić
krenuo je u Velikučku na otoku Korčuli, odakle će
započeti sedmi svoj kanonski pohod po biskupiji.

Decesso.

È morta, improvviseamente lunedì mattina a 78
anni d'età, la signora Carlotta DeFranceschi nata
Bianchi, buona modesta e genile signora. Coltivò
nei suoi anni migliori con molto successo l'arte del
canto, e fu per la soavità della voce, la cultura ed
il sentimento musicale, ammiratissima. Al tempo,
oramai tanto lontano, in cui la «Filarmonica» era nel
suo fiore, ed accoglieva per musicisti, dilettanti e di
professione, quanto di più eletto vantava la società
di Zarà, essa vi era il massimo decoro, era l'attrac
tiva maggiore dei concerti sociali, di tutte le feste
di beneficenza, delle accademie solenni delle grandi
ricorrenze, sempre desiderata, ricercata, festeggiata
dal pubblico. Né il culto dell'arte la distolsé mai
dalle cure della famiglia; chè fu madre e moglie
esemplare, meritamente lodata per elette virtù. Un
figlio, che aveva ereditato da lei belle doti musicali
e, da lei amorosamente educato, s'era dedicato al
teatro lirico e prometteva molto di sé, morì giovane,
e il dolore per la sua perdita le contristò gli ultimi
anni della vita. Al figlio Carlo i. r. giudice, ed agli altri
congiunti le nostre condoglianze.

Citulja.

Na osvit prošastog petka, 23. o. m. umrla je
u Hvaru, u 84. godini života, dobra i vrijedna staca
Jaka udovica Baylon, umna i razumna žena
a izgledna majka, koja je svoj dugi život posvetila
dogoju i ljubavi svojih sinova. Odgojila ih i na nau
kama izdržala neumornim obrtnim svojim radom,
a doživjela naplatu za te rijetke svojine u svojoj
do zadržani godinu jakoj i vreboj starosti, u uspjehu
i ljubavi svoje vrijedne djece, koja su joj na diku i
utjehu bila. Rastuženim sinovima dr. Matu Bay
lonu lječniku u Beču, na glasu sa svoje vještine i
rjetke dobrote i susretljivosti prama svim Dalmat
incima koji se tamo na njega obraćaju, vrijednom
dr. Anti lječniku u Biogradu i g. Srećku Baylonu
trgovcu u Hvaru, naše iskreno žalovanje.

Morski pas.

Javljaju iz Splita, 25. o. m.
Neki su lovci u prošli petak vidjeli u poljud
skom zalivu velikog morskog psa, od kakova 4 m
dužine. Lovci su pucali iz lagje na njega, pogodili
ga, ali sačma nije mogla da nauči morskoj nemani.
U nedjelju opet je vidjen veliki morski pas ispod
Marjana. Jučer u jutro pak vidjen je između Poljuža
i Kaštelja. Bit će valja da isti morski pas, koji je
došao za kakovim većim parobrodom, pa zalutao u
konalu između Marjana, Čiova i Kaštelja. Plivači, na
oprez!

Vojnik poludio u crkvi.

U Splitu, onomađene, oko 11 sati u jutro, na
kon mise u stolnoj crkvi Sv. Dujma popeo se mladi
vojnik ratne mornarice na neke ljestve i pođeo da
viđe. U vici su se razaznavali povici: «Unterseeboot...
Ruh... Torpedo... i t. d. Svet je crkvi prepao i
pobjegao. Vojnik osta sam vičući u praznoj crkvi.
Nakon malo dogođio neki mornari, pogradiše ga i
povedoše, hrvajući se s njim, u gradištu bolnicu.
Kako je i u bolnički strašno vikao, upraviteljstvo se
obratio vojničkoj vlasti, da bi se pobrinula za njega,
jer je nemoguće da ga zađri u bolniči i radi osku
dice mješta i radi uznenimost bolesnika. Poslije
podne je prenesen privremeno u tamnošnju vojničku
bolnicu.

za ranjeg, a mlajši su znali, igra ih ne ubila, da
se ne mogu sa bolešću rati i drugim poslom baviti,
a možda li ču pišće priglediti! Izjavu očetim neku
oblakšicu, i ako mi je glava ko kabao. Promišljam
se: ležim li ja, sva mi kuća logom leži, a tko za
legne, ni gotovo se užini neka ne nađa, već onako
istrzana i satrena, a poput zmije noćnom vatruštinom
smlaćena, sa slamljače se svajlam i na sular povirim.
Ogledam se, a ono do zidine iznad vatrenice pile
pijute i mater zivka. Hoće li se otkuda ona svome
javiti, sve ja prisluškujem, a kad unaokolo utihnuo
ko noči o ponoći, sližoh ja k vatrenici, a ono i
nije kokošnjeg, majčin sine, perja, koliko ga se
ne bi bilo skupilo sa sva tri begovska pira mojih
rogjenih sinova — Pere, Pavliš i Ivši!

Sarku ne sagnali u kravaricu, već se ona
sa svojima zavrila u praznu zidinu do vatrenice;
prispjela tetu u pohode, i što joj moji mlajši i nji
nova sregjena pamet pospremili, to i slijula, a crno
bilo, ako je što, oče ostalo, već ono malopršnje ne
volje u kupini! Je ga megier u Lucke sreće, da je
čak i pod kokoši pođome! — i razdražena se stava
gorko nasmije.

Dosjećam se ja, da se starica sve to jače že
sti, pa da je još i teža od lanjske bôce na prikelje,
izložen se i na polasku, da joj omekšam zalogaj,
razložiže izustih.

— He! Vidim, bako, da je kod tih i takih ne
dača sva tvoja krajina krvava!

— Ma baš he! — na jeku odjekom jeknu sta
rica, i uza kamenu se basamake uze pripinjati, a ja
sa ravnim putem kući. Još na polasku nasluškujem,
kvočku, od sebe je preko svega obora vrndaj, a
promuklim glasom nadostavi:

— Taman cu te eto naslegjati, Boga vri
glasi i svoju dušu gubiti! Pa da još lišćenit večeru
spremam! Ne bi tome ni misnik doalakao, koji je
Velikome Petku na masniju čorbu puše, nego će
Trivisini na dan Boga Božića, a kamo li će Lucka,
koja se, jur pred dvadeset godina obledođila!

Književne vijesti.

Književnik dr. Filip Marušić napisao je dramu
u tri čina «Doljila», koju je u subotu pročitao oda
branom kolu prijatelja iz Splita. Građa je uzeta iz
zagorskog života, a pozadina joj današnje ratne
prilike. Iznesen je problem «doljila», onih zdravih
zagorskih mladića žena, koje žrtvaju svoju djecu na
selu da spasavaju tugu u grădovima. Karakteri su
jako ocrani, razvoj drame psihološki logičan, dialog
živ, situacije snažne, jezik lijep i bogat. Auktur će
ponuditi svoju rađnju na prikazivanje hrvatskom ka
zalištu u Zagrebu.

Plemenit dar.

Presvij. i prepošt. dubrovački biskup dr. Josip
Marcelić darovan je dubrovnik. Zboru popovskomu
obveznicu VIII.og 5 1/2% austriji, ratnog zajma od
K 1000 nom. vr., uz želju, da se od njezinog do
bitka — bar svake četvrti ili pete godine — nag
radi onaj svakeči dubrovačke biskupije, koji bi
bi odlikovalo kojom lijepe radnjom na prosvetnom
književnom polju, napisanom lijevim pučkim hrvat
skim jezikom. Kojemu se natjecatelju ima dati da
naagrađa, odluči će sjednica Zborova Vijeća.

Jedna Vidovićeva slika.

U izlogu trgovine Ševeljević u Splitu bila je
izložena nova slika našeg umjetnika E. Vidovića,
pod naslovom «Selo počiva». Prikazuje naše malo
primorsko selo, o sutonu. Vrlo lijepa radnja, puna
smirenog raspoloženja. Sliku je kupila mučka općina.

Nove knjige.

Primili smo sa zahvalnošću: *Gori Srca*: Pa
stirska poslanica Jurja dr. Cara, biskupa crkve
splitske, jednoč solinske i makarske. Split (Leonova
tiskara) 1918.

Prigodom svoga nastupa na drevnu stolicu
splitskih biskupova napisao je presv. g. dr. Juraj Čarić
ovu poslanicu, u kojoj govori o sadašnjoj tmurom
običi i njezinim zliima; o dobrim nađima budućnos
ti; o temeljima dobrih nađa: euharistija i Sreća Isu
sova, pobožnost prema Majci Božjoj, jedinstvo u
crkvi i odanost papi; o svećenicima; o ljudima od
nauke i njihovu odnosu prema vjeri; o rađnicima i
težacima; o sređenim staležu; o mladeži; o ženama i
u udovicama i siromasima. Ovo je krasno biskup
sko pismo puno dubokih misli i uživitih razmatra
nja, u njemu su zgodnim popularnim načinom
protumačena sva važna kulturno-socijalno-religiozna
pitana današnjega vremena.

Obrt i trgovina.

Cijene koža.

Trgovačka i obrtnička komora u Zadru upoz
oruje zanimane, da je izšla naredba ministarstva
trgovine od 21. jula 1918. br 292 L D. Z., koja se
odnosi na cijene i proizvajanje strojenih i nestro
jenih koža i remenja za mašine. Naredba nanovo uređuju
cijene za kože i stavlja izvan kreposti
pregješnje naredbe.

Poštanski saobraćaj u istočnoj Galiciji.

U istočnoj su Galiciji preuzeli: listovni sa
obraćaj poštanski uredi Iliručica i Pyazkowce; sa
obraćaj vrijednosnih pisama Brody 1; listovni, paketi
i novčani saobraćaj te onaj vrijednosnih pisama
Drohohyc 2; novčani saobraćaj Kaspecowce i Le
sznowi; novčani i paketi saobraćaj Maksymowka i
Skarlat; novčani i paketi saobraćaj te vrijednos
nih pisama Miznu Starý; privatni brozajnvi sa
obraćaj Przemyslany.

GOSPODARSTVO.

Slab rod duhana u Bosni i Hercegovini.

Iz Sarajeva se javlja: Naprotiv vijestima li
stova o sjajnoj žetvi duhana u Bosni i Hercegovini,
istiće se s nadležne strane, da sadašnje stanja
duhanskih nasada nažalost ni izdaleka ne ispu
nje nade, koje su se polagale u ovogodišnju
žetu, budući da je od polovice srpnja od velike
žete vrlo stradao duhan, koji je u proljeću naj
bolje obecavao. Prema proglašenom službenom
računu dat će duhanska žetva u Hercegovini neko
33 tisuće, a u Bosni 5 tisuće metričkih centi, ali
samo uži vrijeme bude ostati poljivo.

Zadnji telegrami uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvještaj austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 27. Službeno se javlja:

27. augusta 1918.

Talijanski bojište:

Na više mesta talijanske fronte artillerijski
bojevi i patrolski okršaji.

Bozen i Gries bili su nanovo ciljem neprija
teljskih ali neškodljivih letjeličkih napada.

Arbanija:

Na arbanaskom bojištu naše pobedničke
čete, u potjeri za potučenim protivnikom, stekše
zemlja južno od Fieri i Berata. I s obe strane
Tomoričke doline (pritoka gornjeg Devolja), gdje
su francuski odjeljci žilavo odupirali, osvojene
su jurišem neprijateljske pozicije i neprijatelj
prignat da se povuče.

Poglavlja generalnog štaba.

Izvještaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 27. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 27. augusta 1918.

Zapadno bojište:

Cio dan jak boj između Arrasa i Somme.
Neprijateljski napadi sjeverno od Scarpe propadoše
u vatri pred našom bojnom linijom, koja je uti
snuta prema Roeuxu. Južno od rijeke naše se
prednje čete uklonile, po zapovijedi, na Monchyske
visove, gdje neprijatelj dočeka vatra već spremne
pješadije i artillerije. Nakon ljeta boja protivnik

prodre preko Monchya i Guemappe, ali ga protu
udarom potisnusmo natrag na istočne ivice tih
mjesta. *Načinjavaći svoje napade s obe strane*
od Bapaume, neprijatelj navečer zapremi, nakon
čestih uzaludnih juriša, vis jugo-istočno od Morgja
te se učvrsti u Thilloy i Martinpuich. Uostalom
skrišće se krvavo svaki napadi što ih tamo nepri
jatelj ponavlja do u kasnu večer. Pred našim
linijama iiza njih leži mnoštvo porušenih ne
prijateljskih oklopnih kola.

Sada naša linija ide zapadno od Flersa,
zapadno od Longuevala na Maricourt.

Izmjeđu Somme i Oise ostaće, u lokalnim
francuskim napadima, Fresnoy i St. Mard u ne
prijateljskim rukama. Neprijateljski napadi zapadno
od Chavigny i sjeverno od Paslyja skrišće se sa
znatnim gubicima.

Prvi general. kvartirmajstor Ludendorff.

Sinočni izvještaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 27. (navečer). Težite pokušaja en
gleskih i kanadskih četa da probiju, bilo je južno
od Scarpe. Udar s obe strane ceste Arras-Cambrai
ustavljen je u našim pozicijama. S obe strane Ba
paume i sjeverno od Somme jačina neprijateljskih
napada zaostajala je za jačinom jučerašnjeg dana.
Neprijatelj je svagdje odbijen.

Izvještaj turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 27. Glavni stan, 26. augusta 1918.

Fronta u Palestini:

Mjestimice veća djelatnost obostrane artile
rije. U noći pre 26. o. m. obrambena vatra spri
jeći novjetlički napad na Carigrad; u predgra
đije pade nekoliko bomba, ali ne nanješte stete.

Mitropolit Repta dignut s mjesta upravitelja Carnovičke dieceze.

BEČ, 27. Sutrašnja «Wiener Zeitung» objavije
da je Cesar riješio mitropolita nadbiskupa Carn
ovičkog dr. Vladimira Repta od uprave dieceze i
odredio upravitelju arhimandritu Ipolitu Worbek
wiczu. Kad su Rusi zapremili Bukovinu, mitropolit
uputiv zupnicima naredbu, da se mole za zdravje
careva i njegove porodice. Po oslobođenju Bukov
vine položaj mitropolitov i konsistorije bio je ne
drživ; dok su oba arhimandrita zamolila da budu
umirovljeni, nadbiskup se nije smatral ovlaštenim
da se povuče, te povjeri odluku o tome prešnjoj
volji. Nadbiskup će i nakon odrješenja pridržati
dostojanstvo nadbiskupsko i beriva. Javljeno mu je,
da Cesar ne zaboravlja nadbiskupove zasluge za
grčkoistočnu crkvu i za nevoljno pučanstvo Bu
kov

OPĆINSKA ŠTEDIONICA u OBROVCU

Ulošci : 31 jula 1918 K 368.222:70
Ukamaće uloške koncem svakoga polugodišta sa

5% čistih

Za uloške jamči općina obrovačka sa svom poreznom snagom i cijelom svojom imovinom.

Pod državnim je nadzorom.

Uživa pupilarnu sigurnost, te se po tome primaju na priplod maloljetnički, sirotinjski i crkveni polozi.

Rentovni porez plaća štedionica iz vlastitog.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Zastupstva za špeditorske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Prag, Drinopolje, Aussig, Beograd, Braila, Brno, Buchs, Budimpešta, Carigrad, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Solun, Frankfurt, Beč.

Dreuzimljne narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

Po prepišnjem ovlaštenju M. c. i k. A. Veličanstva

Dietro autorizzazione Sovrana di S. M. J. e R. Apostolica

45. c. k. Državna Lutrija za civilne dobrovorne svrhe

Ova NOVČANA LUTRIJA ima: 22.747 zgoditaka u gotovu novcu u ukupnoj vrijednosti od 700.000 krune.

Glavni zgoditak iznosi:

200.000 kruna.

Vučenje će biti javno u Beču na 3. oktobra 1918.

Jedna srećka stoji 5 kruna.

Srećke se nabavljaju kod odsječka za dobrovorne lutrije u Beču III. Vordere Zollamtsstrasse 5, u Budimpešti kod kr. ug. ravnateljstva lutrijskih dohodaka IX. Zgrada glavne carinare, u lutrijskim kolekturama, kod proda uduha, kod poreznih, poštanskih, brzojavnih i željezničkih ureda, kod mjenjačnica, i t. d. Osnove vučenja salju se prodavaocima srećaka bađava.

Srećke se šalju prosti od poštarine.

Od c. k. Ravnateljstva generalne Državne lutrije
Odjel lutrije za dobrovorne svrhe.

45. i. r. Lotteria di Stato per scopi di beneficenza civile

Questa LOTTERIA DI DENARO contiene 22.747 vincite in contanti nell'importo complessivo di corone 700.000.

La vincita principale importa:

200.000 corone.

L'estrazione avrà luogo pubblica Vienna al 3 ottobre 1918.

Una cartella costa 5 corone.

Le cartelle sono d'acquistarsi nella sezione per le lotterie di beneficenza in Vienna, III, Vordere Zollamtsstrasse 5, presso la r. direzione ungherese delle rendite del lotto a Budapest IX Edificio della dogana principale, nella collezione del lotto, traffici tabacco, uffici d'Imposte, di Poste, Telegrafi, e ferrovie, cambia-valute, ecc. — Piani del gioco gratis.

Le cartelle si spediscono senza spese.

Dall'i. r. Direzione generale delle Lotterie dello Stato.
Sezione Lotterie a scopi di beneficenza.

Interesantna novost!

za sve postolnice, postolare i t. d. uklanja sve mane drugih zaštitnih i nadomjesnih poplata

Gibljiv-elastičan poplat od pletene željezne žice nevidljiv pričvršćen na postol. Tih, lagani hod. Puzanje isključeno. Može se lako pribiti i odaleći nakon istrošenja.

Najbolja, najtrajnija
zaštita za poplate.

Preizvaja se u 9 različitim
velikostima: 1. u Br. 30, 32, 34,
36, 38, 40, 42, 44 i 46.

Cijena pojedini paru uključivo
više za pričvršćivanje
K. 5.20.

Grosistima i preprodavaocima znata ponuđa

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu-Hercegovinu i Istru kod tvrtke
BRAĆA KLEIN — ZADAR (Dalmacija).

„BLANKA“

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi buđe unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA — Zadar.

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun.

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi buđe unaprijed dostavljena odnosna svota.

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR E. Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih potrepština osobito Zadačnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Feldpost 1000 komada Kr. 12. — Cigaretnog papira: Waldes II. 100/80 Kr. 16. — I. 100/60 Kr. 18. — Special (kao Job i Club) 100/100 Kr. 17. — Samum II. 120/80 Kr. 18. — Fotografskih potrepština. — Trgovackih knjiga svake vrsti i veličine.

MAGNET

Žepne lampe
svijetle bez baterije.



Električna Baterija K 3.
komplet K 6.

Pečat od gume i mjeđi.

Novosti: Slika N. V. Cara KARLA I. u bojam, veličina 73×50, Kruna 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/m.

POTPLATE od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

OGLAS.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaće sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916. do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Ačilienskih lampa i gorila
(Geccurci) — osobito u aluminiu za ribanje
svake vrsti i boje.
Karlica za mastiti robu
Sapuna za pranje komad Kr. 2.50.
" " 3.50.
" " 3.20.
Sapuna od mirisa
Cetaka (Brusika) —
ZASTUPSTVO — ZADAR
Postanski petlinac 74.

